

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15Co/109/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116221433
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Bzdúšek
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4116221433.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Bzdúška a členov senátu JUDr. Pavla Lukáča a JUDr. Martiny Balegovej, v právnej veci žalobcu: BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., so sídlom Martinčekova 13, 821 01 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 50 361 368, proti žalovanému: F. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom B. XXX/X, XXX XX Z., o zaplatenie sumy 1 903,95 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 14Csp/49/2016 - 82 zo dňa 16. 04. 2018 v časti zamietnutia žaloby a trov konania, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 14Csp/49/2016 - 82 zo dňa 16. 04. 2018 v napadnutej časti zrušuje a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nitra napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1 706,76 eura s príslušenstvom do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku súd žalobu zamietol a žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 80 %.

2. V odôvodnení tohto rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca, Poštová banka, a.s., Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, sa žalobou doručenou súdu dňa 24. 02. 2017 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 1 903,95 eura, úrokov 331,34 eura, úrokov z omeškania 1 022,72 eura, úrokov 24,5 % ročne z istiny 1 903,95 eura od 01. 05. 2016 (deň nasledujúci po dni vystavenia Aktuálneho stavu úveru) do zaplatenia, úroku z omeškania 5,25 % ročne zo sumy 1 903,95 eura od 01. 05. 2016 do zaplatenia, poplatkov 45,86 eura a trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril dňa 17. 06. 2013 zmluvu o úvere, na základe ktorej poskytol žalovanému úver. Žalovaný zaplatil úver len čiastočne, pričom jednotlivé platby a spôsob ich započítania sú uvedené v listine „Aktuálny stav úveru“ vyhotovenej ku dňu 30. 04. 2016.

Písomným podaním žalobca na základe výzvy súdu doplnil žalobu, uviedol, že finančné prostriedky uhrádzané žalovaným sú uvedené v listine Aktuálny stav úveru pri položke „Zaplatené splátky“, predmetná časť obsahuje aj spôsob započítania platieb. Celková výška poplatkov je uvedená v listine pri položke „Poplatky zaplatené“, poplatky boli žalovanému účtované za upomienky. Výška úrokov a spôsob ich výpočtu je uvedený v listine pri položke „celková úroková sadzba“, výška úroku z omeškania pri položke „Sankčná sadzba splátky“. Časť „pohl'-účet-úroky“ eviduje úroky a úroky z omeškania z anuitných splátok do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, teda k 11. 07. 2014. Položka „Úroky na ČR“ eviduje výšku riadnych úrokov a úrokov z omeškania (v pomere uvedenom v časti „Celková úroková sadzba“ a „Sankčná sadzba za splátky“) od zosplatnenia do vyhotovenia listiny, teda do 30. 04. 2016. Suma 331,34 eura predstavuje úroky a úroky z omeškania do zosplatnenia, z toho 321,85 úroky na úver a 9,49 eura úroky z omeškania. Suma 1 022,67 eura predstavuje úroky a úroky z omeškania od zosplatnenia do 30. 04. 2016, z toho úroky na úver 842,20 eura a úroky z omeškania 180,47 eura. Žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou splátky prvýkrát 25. 07. 2013.

3. Uznesením zo dňa 13. 11. 2017 súd pripustil, aby namiesto doterajšieho žalobcu Poštová banka, a.s., Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, vstúpil do konania ako žalobca BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692.

4. Súd žalovanému doručil žalobu postupom podľa § 116 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len CSP). Žalovaný sa k žalobe písomne nevyjadril, skutkové tvrdenia nepoprel.

5. Súd prvej inštancie vo veci vykonal dokazovanie, na základe ktorého zistil, že právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli zmluvu o úvere, ktorá má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch, a preto musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Pri posudzovaní jednotlivých obsahových náležitostí zmluvy súd zistil, že zmluva neobsahuje v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítanú na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zmluva obsahuje určenie celkovej čiastky nasledovne: „Celkovú čiastku úveru predstavuje súčet úveru a celkových nákladov spojených s úverom“. V zmluve je síce vyjadrená výška úveru 2 000 eur a výška celkových nákladov 1 154,98 eura, čo je možné matematicky spočítať a dospieť tak k sume celkovej čiastky úveru, avšak takto vyjadrená celková čiastka úveru podľa názoru súdu nespĺňa požiadavku zákona, a teda malo byť v zmluve uvedené aj číselné vyjadrenie celkovej čiastky (veriteľovi nič nebránilo, aby túto náležitosť do zmluvy uviedol). Veriteľ naplnil požiadavku zákona na uvedenie celkovej čiastky úveru len prepisom zákonného ustanovenia § 2 písm. h) zákona o spotrebiteľských úveroch bez uvedenia konkrétnej sumy. Ďalej súd poukazuje na to, že aj v prípade, ak by bolo takéto vyjadrenie celkovej čiastky úveru dostatočné (k čomu sa však súd nepriklonil), celková výška nákladov 1 145,98 eura a tým aj celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, 3 145,98 eura (2 000 + 1 145,98) je uvedená nesprávne, resp. zmaťočne, pretože nekorešponduje so sumou splátok za obdobie trvania úveru, t.j. 70,29 eura x 48 splátok = 3 373,92 eura, z toho istina 2 000 eur a náklady 1 373,92 eura. Ak by aj súd zohľadnil, že do celkových nákladov nie je potrebné zahrnúť dohodnuté poistenie s poukazom na § 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch z dôvodu, že poistenie nebolo podmienkou uzatvorenia zmluvy (čo však nebolo preukázané, rovnako zo zmluvy vyplýva, že dlžník má možnosť si vybrať len základný alebo komplexný súbor poistenia), ktorého mesačná splátka vyplýva len zo sadzovníka poplatkov (č. I. 11 spisu) v sume 3,29 eura, aj tak výška nákladov pri zaplatení všetkých splátok predstavuje 1 216 eur (splátka bez poistenia 70,29 - 3,29 = 67 x 48 splátok = 3 216, z toho istina 2 000, náklady 1 216), ktorá nie je zhodná s nákladmi uvedenými v zmluve 1 145,98 eura. Z uvedeného je zrejmé, že do splátky sú zahrnuté navyše poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve, pričom veriteľovi museli byť pri uzatváraní zmluvy zrejmé, a preto mu nič nebránilo ich do zmluvy zahrnúť. Je na mieste, že nie všetky podmienky úverového vzťahu sa dajú zakomponovať do zmluvy, preto ich časť sa dôvodne nachádza vo všeobecných obchodných podmienkach k zmluve, avšak také podstatné informácie, ako sú poplatky, resp. iné plnenie, ktoré sú zahrnuté v splátkach úveru a zrejmé veriteľovi pri koncipovaní zmluvy, by mali byť v zmluve výslovne uvedené. Súd ani po preštudovaní obchodných podmienok pre úver dostupná pôžička, sadzovníka poplatkov a všeobecných obchodných podmienok nezistil, aké poplatky, resp. plnenia sú navyše zahrnuté v splátke (napr. pri uzatvorení typu úveru „dostupná pôžička je poplatok za spracovanie úveru pri čerpaní na účet v Poštovej banke, tak ako je to v predmetnej veci, 0 eur). Navyše zo samotnej zmluvy nevyplýva, že by sadzovník bol neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Preto možno konštatovať, že v zmluve absentuje číselné uvedenie celkovej čiastky, ktorú je dlžník povinný zaplatiť a v prípade slovného vyjadrenia (ktoré však je nedostatočné) a následného výpočtu celkovej čiastky je táto uvedená nezrozumiteľne, zmaťočne. Na základe uvedeného v zmluve absentuje uvedenie celkovej čiastky úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch.

Vzhľadom na uvedené nedostatky je potrebné poskytnutý spotrebiteľský úver podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských považovať za bezúročný a bez poplatkov.

6. V konaní bolo preukázané, že právny predchodca žalobcu žalovanému poskytol pôžičku vo výške 2 000 eur, pričom žalovaný mu uhradil sumu 293,23 eura (aktuálny stav úveru ku dňu 30. 04. 2016 na č. I. 34). Vzhľadom na vyhlásenie úveru za bezúročný a bez poplatkov má žalovaný povinnosť vrátiť len sumu istiny, preto súd priznal žalobcovi nárok na istinu po odpočítaní plnenia žalovaným na úver, teda priznal sumu 1.706,76 eura (2 000 - 293,23). Vo zvyšku nároku predstavujúceho úrok z úveru a poplatky súd žalobu zamietol.

7. Žalobca si uplatnil aj úrok z omeškania, a to v sume 9,49 z jednotlivých splátok do zosplatenia úveru, v sume 180,47 eura od zosplatenia úveru 11. 07. 2014 do 30. 04. 2016 a zo sumy istiny 1 903,95 eura vo výške 5,25 % ročne od 01. 05. 2016 do zaplatenia. Súd vzhľadom na vyhlásenie úveru za bezúročný a bez poplatkov považuje nárok na úrok z omeškania dôvodný len z nesplatennej istiny, teda zo sumy 1706,76 eura, a to od vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru 11. 07. 2014 do zaplatenia, vo výške 5,15 % ročne v zmysle nariadenia č. 87/1995 Z. z. (žalovaný sa dostal do omeškania so zaplatením zvyšku istiny vyhlásením mimoriadnej splatnosti dňa 11. 07. 2014, základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania bola 0,15 % - platná od 11. 06. 2014 do 09. 09. 2014, zvýšená o 5 percentuálnych bodov predstavuje úrok z omeškania 5,15 % ročne). Vo zvyšku súd nárok na úroky z omeškania zamietol z dôvodu, že boli uplatňované aj z úrokov a poplatkov (aj celé kapitalizované úroky z omeškania, ktoré boli vypočítané zo splátky obsahujúcej aj úroky a poplatky), ako aj z dôvodu uplatnenia úroku z omeškania nad zákonom povolenú výšku.

8. Z právneho hľadiska súd vec posúdil s poukazom na ust. § 2 písm. d), h), § 9 ods. 2 písm. j) a § 11 ods. 1 písm. b) zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 497 Obchodného zákonníka a § 52 ods. 1, 3, 4 Občianskeho zákonníka.

9. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov podľa pomeru jej úspechu vo veci. Keďže bol v konaní úspešný žalobca, súd mu priznal náhradu trov konania v rozsahu 80 % (jeho úspech pri pomere žalovanej sumy 1 903,95 eura bez príslušenstva a priznanej sumy 1 706,76 eura 90 %; neúspech 10 %, čistý úspech žalobcu: úspech 90 % mínus neúspech 10 % je 80 %).

10. Proti tomuto rozsudku v časti zamietnutia žaloby podal žalobca odvolanie z dôvodu nesprávnych skutkových zistení a nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie. Žalobca zastáva názor, že samotné číselné neuvedenie celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, nemožno sankcionovať bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou zmluvy o úvere. Rovnako nesúhlasil s tvrdením súdu, že v zmluve o úvere je uvedený nesprávny údaj o celkovej výške nákladov, čo dokladoval listinou s výpočtom RPMN, ktorý je vypočítaný podľa vzorca uvedeného v prílohe zákona o spotrebiteľských úveroch. Celková výška nákladov bola teda vypočítaná správne, a preto zmluva o úvere nemala byť posúdená ako bezúročná a bezpoplatková. Žalobca preto žiadal rozsudok v napadnutej časti zrušiť.

11. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

12. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v medziach podaného odvolania (§ 379, § 380 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu v napadnutej časti je dôvodné. Rozhodol tak bez nariadenia pojednávania.

13. Predmetom odvolacieho konania je rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým tento súd žalobe o zaplatenie celkom sumy 1 903,95 eura s príslušenstvom čo do sumy 1 706,76 eura s príslušenstvom vyhovel a vo zvyšku s poukazom na ust. § 9 ods. 2 písm. j) zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch žalobu zamietol z dôvodu, že v zmluve o úvere absentuje uvedenie celkovej čiastky úveru, a preto je potrebné poskytnutý úver považovať za bezúročný a bez poplatkov.

14. Odvolací súd sa s týmto vysloveným právnym názorom súdom prvej inštancie nestotožňuje. Zo zmluvy o úvere zo dňa 17. 06. 2013 uzavretej medzi Poštovou bankou a.s. Bratislava a žalovaným vyplýva, že žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 2 000 eur, pričom celková výška nákladov je 1 145,98 eura. Celková čiastka úveru predstavuje súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom, t. j. 2 000 eur + 1 145,98 eura = 3 145,98 eura (viď bod 3.1 zmluvy o úvere). V tomto smere odvolací súd poukazuje i na závery rozsudku súdneho dvora v Luxemburgu zo dňa 09. 11. 2016 vo veci C-42/15, ktorý v podstate dáva výklad smernice 2008/48/ES o spotrebiteľských úveroch, čím dochádza k proeurópskemu výkladu aj zák. č. 129/2010 Z. z. Ak teda zmluva obsahuje informácie, na základe ktorých je možné zistiť celkovú čiastku úveru (viď bod 3.1 zmluvy o úvere), nemožno to považovať za rozpor so zákonom a aplikovať sankcie podľa § 11 ods. 1 písm. a) zák. č. 129/2010 Z. z., t. j., že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

15. V intenciách vyššie uvedených skutočností odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a závislého výroku o náhrade trov konania podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP z dôvodu

nesprávneho právneho posúdenia veci zrušil a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

16. V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvej inštancie i o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

13. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon v § 420 až § 423 CSP pripúšťa. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom okrem prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.